

**Фонд оценочных средств для входного контроля и
промежуточной аттестации обучающихся
по учебному предмету «Родная литература (чеченская)»
(типовой вариант)
(9 классы)**

Обязательная часть учебного плана.

Предметная область: Родной язык и родная литература

¹ Данный вариант фонда оценочных средств является типовым для учителя-предметника, ежегодно на основании приказа директора школы в ООП ООО вносятся изменения в форме дополнения.

9 класс

Нохчийн литературин хьалхарчу чийрикан талламан болх №1

Сочинени «Нохчийн халкъан иллешкахь ненан васт»

План

1. Адин Сурхон ненан васт.
2. Оьрсийн к1ентан ненан васт.
3. Цхъатерра юй цу шиннан ойланаш?
4. Х1ун маь1на ду церан вастийн. Царех хъайна хетарг ала.

Нохчийн литературин шолг1ачу чийрикан талламан болх № 2 (Тест).

1. Муьлхачу шарахь арадала доладелла, «Серло» ц1е а йолуш, нохчийн дуьххьарлера газета?

1) 1923; 2) 1925; 3) 1934; 4) 1922;

2. Хьан аьлла х1ара дешнаш : « Нохчийн мотт ч1ог1а кьен хетар даржош берш цунах цхъана а кепара кхеташ боцу нах бу. Мелхо а, и мотт, шен г1оьнца адаман ойланан уггаре а к1оргера аг1онаш йийцалур йолуш, ч1ог1а хьалдолуш бу».

1)Яковлев Н.Ф.; 2)Семенов Л.П.; 3) Толстой Л.Н ;4) Услар П.К.;

3. Муьлхачу илли т1ера ду х1ара мог1анаш ?

«...-Хьо вийхира ва соьга цу юьртан тхьамданаша, Ас вехча велира хьо цу юьртан тхьамданашина, Дег1аха мерза са цара хъайга ва дехахь, Ахь даккхий д1алолахь дег1аха мерза са».

1)Аьккхийн Жанхотан илли»; 2) «Эвтархойн Ахьмадан илли»; 3) « Эла Къахьармин илли»; 4) «Теркаца хьала-охъа вехаш хиллачу эла Мусостан, Адин Сурхон илли»

4. Халкъан барта кхоллараллина юккье х1ун ца йог1у?

1) кицанаш; 2) х1етал-металш; 3) туьйранаш ; 4) стихотворенеш.

5. Дудаев 1абди вина а, д1акхелхина а шераш:

1)1901-1937 ; 2) 1922-1995 ; 3) 1920-1992; 4)1930-2012;

6. Нохчийн х1инцалера алфавит х1оттийна ю:

1) кириллицин буха т1ехь; 2) латиницин буха т1ехь; 3)1аьрбийн алфавита буха т1ехь;
4)гуьржийн алфавита буха т1ехь.

7. «Лергашина хезна доцу, дагна кхиъна доцу, коьртехъ сецна доцу тоьшалла дина суна, б1аьрга т1е б1аьрг а х1оттийна...»

Х1окху дешнийн автор мила ву?

1) Сальмурзаев М.; 2) Дудаев 1.; 3) Айсханов Ш.

8. Нохчийн халкъан иллеш муьлхачу жанрана юкъадог1у:

1) проза; 2) поэзии; 3) драматурги; 4) барта кхолларалла.

9. Муьлхачу илли т1ехъ массо а цхъаьна гайтина ву, вайн халкъан турпалхой:

Мадин Жаьммирза, Таймин Биболат, Зайтин Шихмирза, Жумин Акхтула, Баьччин Элмарза.

1) «Аьккхин Жанхотан илли»;

3) «Жумин Акхтулин

илли»;

2) «Чечанарчу Мадин Жаьммирзан илли»;

4) «Эла Муслстан, Адин

Сурхон илли».

10. «Ц1еран ариц» повесть т1ехъ муьлха турпалхо ву 40 шо хир долуш?

1) Хонмурд;

2) Кулдевич;

3) Мирза;

4) Элберт.

Нохчийн литературин кхоалг1ачу чийрикан талламан болх №3 (Тест).

1. Нохчийн литературин бухбиллархо ... ву.

1) Ахмадов Муса; 2) Бадиев Саь1ид-Салихь; 3) Гайсултанов 1умар;

4) Нажаев Ахьмад.

2. Стихашкахъ язйинчу произведенехъ ... олу.

1) баллада; 2) роман; 3) поэма; 4) повесть.

3. Нажаев Ахьмад вина а, д1акхелхина шераш:

1) 1901-1937 ; 2) 1922-1995 ; 3) 1920-1992; 4) 1895-1943;

4. Мамакаев 1аьрби вина юрт:

1) Элистанжа; 2) Хьалха-Марта; 3) Лаха –Невре.

5. «Нохчийн лаьмнашкахъ» поэмин автор мила ву?

1) Мамакаев 1.; 2) Бадиев С.; 3) Айсханов Ш.

6. Х1ун бахъана дара Бадиев С.-С. «Бешто» повестехъ Бештога Бусана цаяхар?

1) Бешто Бусанех цавашар; 2) Бештона Бусанин нах резацахилар; 3) Бештон куралла;

4) Бусанина Бешто цавезар.

7. «Кавказан латта», «Йо1е», «Даге», «Сайн к1анте», «Нохчийн»-х1окху произведенийн автор ... ву.

1)Мамакаев Мохьмад; 2) Рашидов Шаид; 3)Мамакаев 1аьрби; 4)Окуев Шима.

8. Муьлхачу стиховоренера ду х1ара могланаш?

*Ц1ен зезаг дасталац гарманан арахь,
Стиглара можа малх хьобьжуш ца хилча.
Ирс долуш хилла вац уьйрех д1атилча,
Даймахках ваьлчачун дог хуьлу ирча.*

1) «Кавказан латта»; 2) «Йо1е»; 3) «Даге»

9. «Г1ирмасолтас яьккхина са» дийцаран автор мила ву?

1) Мамакаев 1аьрби; 2) Хамидов 1абдул-Хьамид; 3) Сальмурзаев Мохьмад.

10. Товсолт, Нурбика, Нурседа, Анна Львовна х1ара романан турпалхой муьлхачу произведени юккьера бу?

1) «Нохчийн лаьмнашкахь», 2) « Лаьмнаша ца дицдо», 3)«Абубешар»

Нохчийн литературин йобалг1ачу чийрикан талламан болх №4 (Тест).

1. « Сай» стихотворенин автор мила ву?

1) Гацаев С.; 2) Сулаев М.; 3) Мамакаев 1.

2. Гацаев Са1ид вина а, д1акхелхина а шереш:

1)1901-1937 ; 2) 1922-1995 ; 3) 1920-1992; 4)1938-2012

3. Мила ву дуьххьара нохчийн абат язйинарг, муьлхачу шарахь араьялла иза?

1) 1862 ш. Досов Къеда; 2) 1870 ш. Эльдаров Таьштмар; 3) 1920 ш. Джамалханов Зайнди.

4. Нохчийн поэзехь дуьххьара г1улчаш яьхнарг ву:

1) Дудаев 1абди; 2) Мамакаев 1аьрби; 3) Сальмурзаев Мохьмад;
4) Айсханов Шамсудди.

5. Х1окху дешнийн автор ву:

«...нохчийн фольклор 1амор, аьттехьа а меттигера маь1на долуш хилла ца 1а. Цкъацкъа нохчийн фольклоран масех дашехь дуккха а эзарнаш шерийн геннара аьзнаш хеза».

1) Пушкин А.С.; 2) Яковлев ; 3) Услар П.К.; 4) Семенов Л.П.

6. Муьлхачу шарахь арадала доладелла, «Серло» ц1е а йолуш, нохчийн дуьххьарлера газет?

1) 1923; 2) 1925; 3) 1934; 4) 1922.

7. 1.-Хь. Хамидовн «Лийрбоцурш» ц1е йолчу турпалаллин драмин коьртачу турпалхочун ц1е яра ...

1) Шерипов А.; 2) Нурадилов Х.; 3)Мухамед- Мирзоев Хаважи.

8. Къамелехь адамийн синхаам к1арг а беш ,х1ума поэтически а,исбаъхьаллин а билгалонашца гойтучух х1ун олу?

1) эпитет; 2) эпиграф; 3)эпилог.

9) Литературин произведенехь исбаъхьчу дешнашца х1оттийначу 1аламан суьртах х1ун олу?

1) сюжет; 2) кульминаци; 3) пейзаж.

10) 1918-чу шарахь Лаха-Невrehь вина нохчийн г1араваьлла яздархо мила ву?

1) Дудаев 1абди; 2) Мамакаев 1аьрби; 3) Сальмурзаев Мохьмад;
4) Айсханов Шамсудди.

V-IX классийн дешархойн ненан маттах долчу хаарийн х1итточу оценкийн барамаш

Сочиненийн мах хадор.

5-9 классашкахь язъечу сочиненийн барам хила тарло кху тайпана:

5 классехь-0,5 я 1,0 аг1о;

6 классехь-1,0 я 1,5 аг1о;

7 классехь-1,5 я 2 аг1о;

8 классехь-2 я 3 аг1о;

9 классехь-3 я 4 аг1о.

И сочиненин барам цу т1ехь сецна боций хъехархочунна хаа деза, х1унда аьлча кхин дуккха а т1едакаршца бозуш бу цуьнан чулацам:

1) дешархойн йозанан хат1 тайп-тайпана хилар;
2) сочиненин тайпане хъаьжжина цуьнан чулацам хийцабалар.

1. «5» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь цхьаннал-шиннал сов г1алат дацахь;

аь) цхьаннал сов доцуш жима орфографин я пунктуацин г1алат хилахь.

2. «4» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь кхааннал сов г1алат ца хилахь;

аь) шиннал сов орфографин а, шиннал сов пунктуацин а г1алат дацахь.

3. «3» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь пхеаннал-ялханнал сов г1алат дацахь;

аь) пхеаннал сов орфографин а, ялханнал сов пунктуацин а г1алат дацахь.

4. «2» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь ворх1анга кхочуш г1алат делахь;

аь) кхойттанга кхочуш орфографин а, пунктуацин а г1алат делахь, царна юкьахь ворх1анга кхочуш орфографин г1алат а долуш.

Сочиненина ши оценка юьллу: хьалхарниг литературина, шолг1аниг нохчийн маттана.

Республикерчу берриге а нохчийн меттан, литературин хьехархоша шайн балха тӀехь пайдаэца безар бу оценкийн оцу норманех.

V-IX классийн дешархойн тесташ хааршна мах хадорехь хьехархочо

куьйгалла оьцу кху некъех:

1. «5» дуьллу, нагахь санна тесташ тӀехь цхьа а гӀалат дацахь.
2. «4» дуьллу, цхьаннал сов гӀалат ца хилахь.
3. «3» дуьллу, шиннал сов гӀалат а ца хилахь.
4. «2» дуьллу, кхааннал сов гӀалат хилахь.

